

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

Reproductive Intention, Personality and Related Factors in Working Woman with no Child in Bangkok Metropolis

ความตั้งใจมีบุตร บุคลิกภาพ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร

ในกรุงเทพมหานคร

Piyapat Panthong*, & Buranee Kanchanatawan

ปิยาภัสร์ แผ่นทอง*, & บุรณี กาญจนถวัลย์

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author: *

1. Piyapat Panthong*

ปิยาภัสร์ แผ่นทอง

Department of Psychiatry
Faculty of Medicine, Chulalongkorn
University.

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Email: piyapat.pth@gmail.com

2. Buranee Kanchanatawan

บุรณี กาญจนถวัลย์

Department of Psychiatry
Faculty of Medicine, Chulalongkorn
University.

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Email: drburanee@gmail.com

คำสำคัญ:

ความตั้งใจมีบุตร, บุคลิกภาพ, ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการ
ตั้งใจมีบุตร

Keywords:

Reproductive Intention, Personality,
Factors related to Reproductive Intention

Article history:

Received: 19/06/2025

Revised: 05/08/2025

Accepted: 15/09/2025

Available online: 18/10/2025

How to Cite:

Panthong, P., & Kanchanatawan, B.
(2025). Reproductive Intention,
Personality and Related Factors in
Working Woman with no Child in
Bangkok Metropolis. *Journal Dhamma
for Life*, 31(4), 178-201.

ABSTRACT

This study examines the prevalence of reproductive intention, its relationship with personality, and the factors related such intention. The study employed a cross sectional descriptive design. The sample consisted of 110 working women aged 18–49 in Bangkok who had no children and completed an online questionnaire.

Research instruments included a general information questionnaire, an attitude scale on the value of children, a measure of perceived social influences, a priority ranking of supportive factors, and the 30 item Thai version of the IPIP NEO personality inventory, which covers the Big Five traits. Data were analyzed using descriptive statistics, the chi square test, t tests, and logistic regression.

The results showed that the group with no or low intention to have children had the highest prevalence (55.5 %). The Big Five personality traits were not significantly associated with reproductive intention. However, age, the belief that children complete a family, and influence from significant others were significant predictors.

Among women intending to have children, the most preferred supportive factors were workplace policies and childcare services. In contrast, women who did not intend to have children prioritized other factors—such as environmental and economic concerns—and workplace policies.

These findings reflect the complexity of child bearing decisions among working women and provide insights for future family and labor policies.

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai-Journal Citation Index Centre

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของความตั้งใจมีบุตร ความเกี่ยวข้องของบุคลิกภาพ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตร เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร อายุ 18–49 ปี ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 110 คน โดยตอบแบบสอบถามออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ทศนคติเรื่องคุณค่าของบุตร อิทธิพลทางสังคม ลำดับความสำคัญของปัจจัยสนับสนุน และแบบวัดบุคลิกภาพ IPIP-NEO ฉบับภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ซึ่งครอบคลุมบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Chi-square, t-test และ Logistic Regression

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ตั้งใจไม่มีบุตรหรือน่าจะไม่มีบุตรมีความชุกสูงสุด (ร้อยละ 55.5) บุคลิกภาพทั้ง 5 ด้านไม่สามารถทำนายความตั้งใจมีบุตรได้อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม พบว่า อายุ ทศนคติว่าบุตรทำให้ครอบครัวสมบูรณ์ และอิทธิพลจากบุคคลรอบข้าง สามารถทำนายความตั้งใจมีบุตรได้อย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับปัจจัยสนับสนุนกลุ่มที่ตั้งใจจะมีบุตรให้ความสำคัญสูงสุดกับ นโยบายของที่ทำงาน รองลงมาคือ บริการดูแลเด็ก ขณะที่กลุ่มที่ตั้งใจจะไม่มีบุตรให้ความสำคัญกับ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความกังวลด้านสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ และ นโยบายของที่ทำงาน

ผลการศึกษาชี้สะท้อนความซับซ้อนของการตัดสินใจมีบุตรในกลุ่มผู้หญิงทำงาน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเชิงนโยบายด้านครอบครัวและแรงงานในอนาคต

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีอัตราการเกิดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2567 ข้อมูลการเกิดจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มีคนเกิดจำนวน 462,240 คน และมีการตายจำนวน 571,646 คน จะเห็นได้ว่าการเกิดน้อยกว่าการตายและเป็นเช่นนี้มาตั้งแต่ปี 2564 นอกจากนี้อัตราการเจริญพันธุ์ ที่ได้จากจำนวนบุตรโดยเฉลี่ยต่อสตรี 1 คน ในปี 2567 อยู่ที่ 1.03 คน (จงจิตต์ ฤทธิรงค์, 2568) ซึ่งต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยที่สหประชาชาติรายงานคือ 2.1 คน (United Nations, 2007) การลดลงของประชากรที่เกิดใหม่อย่างต่อเนื่องนี้ ทำให้ประเทศไทยซึ่งเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตกอยู่ในสถานะที่น่าเป็นห่วงสำหรับอนาคตของประเทศที่จะมีคนทำงานน้อยลงและมีผู้สูงอายุจำนวนมาก ซึ่งจากการที่รัฐมีสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุไม่ว่าจะเป็นค่ารักษาพยาบาลหรือสวัสดิการต่างๆ มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากคนวัยทำงาน คนวัยทำงานที่จะต้องเติบโตขึ้นมาเพื่อรองรับอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุนี้อาจช่วยให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาและเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหลายประเทศทั่วโลกกำลังประสบปัญหาอัตราการเกิดลดต่ำลงเช่นเดียวกัน อัตราแทนที่ที่สหประชาชาติรายงานคือผู้หญิง 1 คน ต้องมีบุตร 2.1 คนเพื่อให้เป็นตามอัตราการแทนที่ประชากร แต่ในปัจจุบันหลายประเทศมีอัตราที่ต่ำกว่าอัตราดังกล่าว อย่างในทวีปเอเชียเอง ประเทศญี่ปุ่น

สาธารณรัฐเกาหลี และสิงคโปร์ เป็นประเทศที่มีปัญหาอัตราการเกิดต่ำ (Boydell, et al., 2023) และเป็นประเทศในกลุ่มรายได้สูง

การตัดสินใจมีบุตรเป็นเรื่องที่ผู้หญิงมักมีข้อกังวลมากกว่าทั้งจากเรื่องภาระทางกายและใจในการเปลี่ยนผ่านสู่การตั้งครรภ์และการเป็นมารดา รวมถึงภาระในการเลี้ยงดูบุตร และยังมีเรื่องของงานบ้านหรือเรื่องจิตปาะในครอบครัวที่ต้องแบกรับไว้ (Boydell, et al., 2023) ดังนั้นในการศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจมีบุตรในต่างประเทศมีการศึกษาเน้นไปที่กลุ่มสตรีอยู่มาก ทั้งในแนวความคิดด้านประชากร สุขภาพกาย และสุขภาพจิต หนึ่งในปัจจัยที่ใช้ในการทำนายพฤติกรรม การตัดสินใจเพื่อทำบางสิ่งที่มีผลเป็นการกระทำหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคือ บุคลิกภาพ(Götz, et al., 2021) สำหรับเรื่องการมีบุตรนี้พบความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับความตั้งใจมีบุตร โดยงานศึกษาในประเทศไทยที่ศึกษาในคู่สมรสที่มาจดทะเบียนสมรสใหม่ที่สำนักงานเขตบางรักพบว่าบุคลิกภาพแบบ Extraversion มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความตั้งใจมีบุตร (พิชญา วัฒนวิฑูกร, 2562) และในต่างประเทศมีงานศึกษาที่แสดงความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคลิกภาพแบบ Extraversion กับ Agreeableness ว่าในกลุ่มคนที่มีบุคลิกภาพด้านนี้ต่ำกว่าจะมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจมีบุตรที่มากกว่าอีกด้วย (Avison, et al., 2015)

อย่างไรก็ดี การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจมีบุตร กับบุคลิกภาพ ยังไม่ได้มีการศึกษามากนัก และในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาในกลุ่มผู้หญิงโดยเฉพาะ ทั้งนี้จากการศึกษาที่ผ่านมาผู้หญิงที่ต้องทำงานไปด้วยเป็นประชากรกลุ่มที่มีประเด็นต้องตัดสินใจมากขึ้นในการมีบุตร ที่นอกจากมีประเด็นเรื่องสังคมและครอบครัวแล้ว ยังมีเรื่องของความก้าวหน้าในการทำงานและการเสียโอกาสทางรายได้ นอกจากนี้ด้วยสภาพสังคมที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศมากขึ้นทำให้ผู้หญิงในปัจจุบันเข้าสู่สังคมการทำงานกันมากขึ้น มีรายได้สูงขึ้นรวมถึงโอกาสในการเติบโตทางงานที่มากขึ้นเช่นกัน ซึ่งคนกลุ่มนี้เป็นประชากรที่มีผลต่ออัตราการเกิดของประชากรรวมไปถึงคุณภาพของประชากรในอนาคต การศึกษาการตัดสินใจมีบุตร โดยพิจารณาเรื่องบุคลิกภาพของคนกลุ่มนี้ และการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจมีบุตร จะสามารถช่วยในการวางแผนนโยบายเกี่ยวกับการมีบุตร

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจมีบุตร

การมีบุตรในมุมมองเศรษฐศาสตร์ (Becker, 1960) คล้ายการซื้อสินค้าคงทน โดยครอบครัวจะพิจารณาความคุ้มค่าระหว่างจำนวนและคุณภาพของบุตร รายได้และราคาตลาดจึงส่งผลต่อพฤติกรรมเจริญพันธุ์ ครอบครัวที่มีฐานะดีมักเลือกมีลูกน้อยแต่ส่งเสริมคุณภาพลูกมากขึ้น

นอกจากนี้มีการเสนอว่าการตัดสินใจมีบุตรขึ้นกับความคาดหวังทางเศรษฐกิจ (Easterlin, 1980) หากรายได้สูงกว่าความคาดหวังจะนำไปสู่มุมมองเชิงบวกต่ออนาคต ส่งผลให้มีแนวโน้มแต่งงานและมีบุตรเพิ่มขึ้น

(Easterlin, 1976) ต้นทุนการมีบุตรถูกแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ต้นทุนทางเศรษฐกิจโดยตรง ค่าเสียโอกาสทางรายได้และไม่ใช่ว่ารายได้ ต้นทุนทางจิตใจ และทางร่างกาย

ในมิติทางสังคม (Hoffman, 1973) (Liefbroer, 2005) มองการมีบุตรเสมือนการได้รับ “รางวัล” โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ รางวัลทางสังคม (การปฏิบัติตามค่านิยม), ทางจิตใจ (ความรู้สึกเติมเต็ม), และทางเศรษฐกิจ (ลูกดูแลพ่อแม่ยามชรา) นอกจากนี้มีการชี้ว่าประโยชน์ทางจิตใจมีความสำคัญที่สุดในการผลักดันให้คนมีบุตร (Fawcett, 1988)

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนกับความตั้งใจมีบุตร

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ของ Ajzen ใช้อธิบายความตั้งใจของมนุษย์ว่าเกิดจากเจตนา ซึ่งได้รับอิทธิพลจาก 3 ความเชื่อหลัก (মনসিগার গাণুজনেচিত্রাম และคณะ, 2560)

1. ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม เช่น การมองว่าการมีลูกเป็นภาระหรือเป็นสิ่งเติมเต็มชีวิต
2. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง เช่น การรับรู้แรงกดดันจากพ่อแม่ คู่สมรส เพื่อน
3. ความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม เช่น การเข้าถึงบริการเด็ก หรือการมีคนช่วยเหลือ

หากบุคคลมีทัศนคติเชิงบวก ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม และเชื่อว่าควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ได้ ก็มีแนวโน้มตั้งใจมีบุตรมากขึ้น ทั้งนี้เพศมีผลต่อการรับรู้ เช่น ผู้ชายมักกังวลเรื่องอิสรภาพ ส่วนผู้หญิงกังวลเรื่องอาชีพและการคลอดบุตร โดยเฉพาะลูกคนที่สอง การตัดสินใจมีบุตรขึ้นกับประสบการณ์การเลี้ยงดูที่ผ่านมา

ความหมายและนิยามของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ (Personality) คือลักษณะเฉพาะตัวที่ประกอบด้วยความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมซึ่งเกิดจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้ มีการกล่าวว่าบุคลิกภาพเกิดจากปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ความคิด นิสัย อารมณ์ และลักษณะทางกายภาพ (Eysenck, 1980) บุคลิกภาพยังเป็นสิ่งที่ช่วยทำนายพฤติกรรมทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น (Cattell, 2008) นอกจากนี้ มีการกล่าวว่าบุคลิกภาพคือชุดของพฤติกรรม ความคิด และอารมณ์ที่เกิดจากชีวภาพและสิ่งแวดล้อม (Hilgard & Atkinson, 1953) บุคลิกภาพภายในและภายนอกมีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งเปลี่ยนแปลงได้ตามบริบท (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2551) และบุคลิกภาพนั้น หล่อหลอมตัวตนและทำให้แต่ละคนแตกต่างกัน (ฉันทนิช อัครนนท์, 2543)

ทฤษฎีบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ (Big Five)

พัฒนาแนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Big Five Personality Traits) ซึ่งแบ่งบุคลิกภาพมนุษย์ออกเป็น 5 มิติหลัก (Costa & McCrae, 1992) ได้แก่

1. Neuroticism หมายถึงความไม่มั่นคงทางอารมณ์ เช่น ความวิตกกังวล ความโกรธ ความเศร้า ผู้ที่มีคะแนนสูงมักมีอาการแปรปรวน ไม่มั่นใจในตนเอง
  2. Extraversion สะท้อนถึงความชอบเข้าสังคม ความกล้าแสดงออก และความร่าเริง
  3. Openness to Experience หมายถึงการเปิดรับสิ่งใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์ สนใจเรียนรู้ และชอบประสบการณ์ที่หลากหลาย
  4. Agreeableness เกี่ยวข้องกับการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีเมตตา ไว้วางใจ และความร่วมมือ
  5. Conscientiousness สื่อถึงความมีระเบียบ วินัย และความมุ่งมั่นในการทำงานและการใช้ชีวิต
- ลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 5 มิตินี้สามารถใช้ในการวิเคราะห์และทำนายพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น ผู้ที่มี Conscientiousness สูงมักมีความรับผิดชอบและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ขณะที่ผู้ที่มี Extraversion สูงเหมาะกับอาชีพที่ต้องติดต่อกับผู้คน

การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพ IPIP และเวอร์ชันภาษาไทย 30 ข้อ

IPIP (International Personality Item Pool) พัฒนาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวัดบุคลิกภาพแบบเปิดให้ใช้ฟรี โดยจำแนกบุคลิกภาพ 5 ด้านออกเป็น 30 องค์ประกอบย่อย (Goldberg, 1999) ต่อมามีการพัฒนาฉบับที่สั้นขึ้นคือ IPIP-NEO-120 (Johnson, 2014) ส่วนในประเทศไทย พนิดา โยมะบุตรและทีมพัฒนาแบบ IPIP-NEO ฉบับภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ เพื่อให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างชาวไทย โดยคัดเลือกข้อคำถามที่สะท้อนแต่ละมิติได้ชัดเจน ทั้งยังคงความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวัด (Yomaboot & Cooper, 2016)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศไทยพบว่าปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ทักษะชีวิต และบริบททางสังคมมีความเกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีการศึกษานิสิตเจนเนอเรชันซีในจังหวัดพัทลุง (ทรงพร จันทรพัฒน์ และคณะ, 2566) พบว่า ความตั้งใจมีบุตรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระดับปานกลางถึงสูงกับทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งสามารถทำนายความตั้งใจมีบุตรได้ร้อยละ 21.10

คนรุ่นใหม่ในประเทศไทยมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงค่านิยมเกี่ยวกับการมีบุตร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) โดยให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าในอาชีพและการใช้ชีวิตอิสระมากกว่าการแต่งงานและมีครอบครัว ส่งผลให้เกิดการเลื่อนหรือหลีกเลี่ยงการมีบุตร ค่านิยมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงเป็นแรงผลักดันสำคัญต่อพฤติกรรมการมีบุตรของคนรุ่นใหม่

มีการศึกษาความตั้งใจมีบุตร และความเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพและการเผชิญปัญหาในผู้ที่มาจดทะเบียนสมรสใหม่ ณ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร (พิชญา วัฒนวิฑูกร, 2562) โดยพบว่าบุคลิกภาพในด้านพฤติกรรม Scale E-Extraversion มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มี

บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) มีความตั้งใจไม่มีบุตรสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extravert) นอกจากนี้ การศึกษาในคนรุ่นใหม่พบว่า คนรุ่นใหม่ยังคงให้คุณค่าทางจิตใจกับการมีบุตร แต่ทัศนคติแตกต่างกันไปตามเพศและรายได้ โดยเฉพาะต่อบทบาทของบุตรในการดูแลพ่อแม่ยามชรา และอิทธิพลของนโยบายรัฐ (วริษา สุระพัฒน์, 2559)

การศึกษาในต่างประเทศพบว่าผู้ที่ตั้งใจไม่มีบุตรมักมีคะแนนบุคลิกภาพด้าน Extraversion และ Agreeableness ต่ำกว่า และให้คุณค่ากับอิสระภาพมากกว่า (Avison, et al., 2015)

จากวิเคราะห์ข้อมูลจากประชากรมากกว่า 15,000 คนในสหรัฐฯ พบว่า ผู้หญิงที่มี Conscientiousness สูงมีแนวโน้มจะมีบุตรน้อยลง ในขณะที่ Extraversion สูงสัมพันธ์กับการมีบุตรเร็วขึ้น (Jokela et al., 2011)

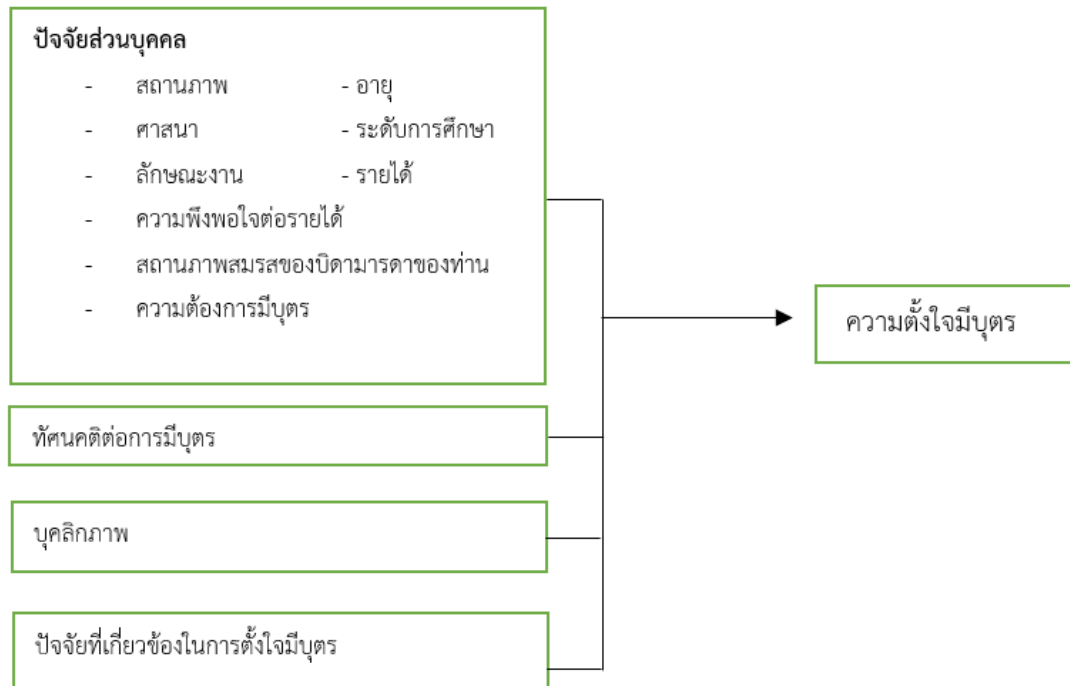
มีการศึกษาที่พบว่าความเครียดของผู้หญิงสัมพันธ์เชิงลบกับความตั้งใจมีบุตร โดยมีตัวกลางคือการสื่อสารในครอบครัวและความเป็นอยู่ที่ดี (Zhao et al., 2024)

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาที่ระบุว่า ลักษณะงาน เช่น งานเต็มเวลาหรือยืดหยุ่น มีผลต่อความคาดหวังมีบุตร โดยเฉพาะการทำงานเต็มเวลาในกลุ่มที่ยังไม่มีลูกสัมพันธ์กับความคาดหวังจะมีลูกสูงกว่า ในทางกลับกัน สำหรับ ผู้หญิงที่มีลูกหนึ่งคนแล้ว การทำงานแบบยืดหยุ่น เช่น ทำงาน part-time หรือ ประกอบอาชีพอิสระ ยิ่งเพิ่มโอกาสที่จะวางแผนมีบุตรเพิ่ม (Yarger & Brauner-Otto, 2024)

การศึกษาผู้หญิงในเอเชียแปซิฟิกที่มีการศึกษาสูงและมีบทบาทในตลาดแรงงาน พบว่า มักเลื่อนหรือหลีกเลี่ยงการมีบุตร โดยนโยบายที่ได้ผลดีที่สุดไม่ใช่เงินอุดหนุนระยะสั้น แต่คือนโยบายแบบบูรณาการ เช่น บริการดูแลเด็ก การลาคลอดแบบมีค่าตอบแทน และความยืดหยุ่นในที่ทำงาน ซึ่งช่วยลดภาระของเพศหญิงได้อย่างแท้จริง (Boydell, et al., 2023)

ในส่วนปัจจัยสนับสนุนการมีบุตร รายงานของ Economist Impact เรื่อง Fertility policy and practice: a Toolkit for the Asia-Pacific region ศึกษา นโยบายส่งเสริมการมีบุตรใน 9 ประเทศเอเชียแปซิฟิก โดยจำแนกนโยบายออกเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่ การดูแลเด็ก การทำงานที่ยืดหยุ่น แรงจูงใจทางการเงิน และการเข้าถึงเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ เช่น IVF ผลการศึกษาชี้ว่า การออกแบบนโยบายที่ครอบคลุมหลากหลายมิติ และสอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจสังคมของแต่ละประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ นโยบายส่งเสริมการมีบุตรเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ (Economist Impact, 2024)

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) สรุปได้ดังนี้ (แผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

1. เพื่อศึกษาความชุกของความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ในกรุงเทพมหานครกับความตั้งใจมีบุตร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตรในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ในกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

1. ประเภทการวิจัย (Research design)

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional descriptive studies)

2. ประชากรและตัวอย่าง (Population and sample)

เกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria)

เพศหญิง อายุ 18-49 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยเจริญพันธุ์ตามที่องค์การอนามัยโลกกำหนด ขณะนี้ทำงานประจำอยู่ในกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันยังไม่มีบุตร และสมัครใจเข้าร่วมการศึกษา

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria)

ไม่สามารถอ่านเขียน เข้าใจภาษาไทยได้ ต้องการมีบุตรที่เกิดจากครรภ์ผู้อื่นโดยไม่ตั้งใจครรภ์ด้วยตนเอง

ขนาดตัวอย่าง

คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง (Sample size) ของ Taro Yamane 1969 ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.1

$$\text{เมื่อกำหนดให้ } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร (กรุงเทพมหานครมีจำนวนผู้มีงานทำ เพศหญิง ในปี พ.ศ. 2566 คือ 2,789,768 คน อ้างอิงข้อมูลจากรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานแรงงานกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เก็บจากประชากรที่ยอมรับได้ กำหนดให้เท่ากับ 0.1

แทนค่าจากสูตร

$$n = 2,789,768 / (1 + 2,789,768 (0.1)^2)$$

$$= 99.996$$

$$\approx 100 \text{ คน (เป็นการปัดขึ้น)}$$

และเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดตัวอย่าง 10% เป็น 110 คน

3. เทคนิคการคัดเลือกและวิธีการเข้าถึงอาสาสมัคร

การทำแบบสอบถามออนไลน์ มีการกระจายแบบสอบถามผ่านเพจของภาควิชา ศิษย์เก่า กลุ่มแชทของหน่วยงานและสถานศึกษา และการฝากกระจายต่อในช่องทางออนไลน์โดยมีการกำหนดเงื่อนไขและขอความยินยอมในรูปแบบ google form และให้ผู้เข้าร่วมอ่านและให้ความยินยอมก่อนเข้าร่วมการวิจัย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลงานศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป จำนวน 12 ข้อ สร้างขึ้นจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อคำถาม ได้แก่ สถานภาพ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความพึงพอใจต่อรายได้ สถานภาพสมรสของบิดามารดาของท่าน ความต้องการมีบุตร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น และทัศนคติต่อความสำคัญและคุณค่าของบุตร จำนวน 20 ข้อ อ้างอิงจากงานศึกษาของวรวิษา สุระพัฒน์ ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-Ended Questions) ใช้ระดับการ

วัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ได้แก่วัดความคิดเห็น และทัศนคติต่อความสำคัญ และคุณค่าของบุตร เหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจมีบุตร หรือต้องการมีบุตร และเหตุผลสำคัญที่ทำให้ไม่ต้องการมีบุตร โดยใช้การวัดทัศนคติแบบ Likert Scale ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (CVI) ของเครื่องมือชุดนี้เท่ากับ 0.8

ตอนที่ 3 ทัศนคติความมีอิทธิพลของปัจจัยทางสังคมต่อความต้องการมีหรือไม่มีบุตร จำนวน 4 ข้อ อ้างอิงจากงานศึกษาของวริชา สุระพัฒน์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-Ended Questions) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้การวัดทัศนคติแบบ Likert Scale ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (CVI) ของเครื่องมือชุดนี้เท่ากับ 0.8

ตอนที่ 4 ลำดับความสำคัญของปัจจัยสนับสนุนในการตัดสินใจมีบุตร จำนวน 1 ข้อ จัดทำโดยอ้างอิงข้อมูลจากรายงาน Fertility policy and practice : a Toolkit for the Asia-Pacific region โดย Economist Impact โดยให้เลือกรายการสนับสนุนที่ให้ความสำคัญมากที่สุด 3 ลำดับ

ส่วนที่ 2 แบบวัดบุคลิกภาพ International Personality Item Pool NEO Thai version (IPIP NEO-Thai) แปลเป็นภาษาไทยโดยพณิดา โยมะบุตร จำนวน 30 ข้อ มีความสอดคล้องกับโมเดลบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบในระดับดี $\chi^2 (295) 547.955, p < 0.0001, RMSEA = 0.053, CFI = 0.905 SRMR = 0.037$ และมีค่าความสอดคล้องภายในแต่ละด้านอยู่ในระดับยอมรับได้ ถึงระดับดี (Cronbach's Alpha for N = .83, E = .76, O = .67, A = .37, C = .73) โดยข้อคำถาม 30 ข้อประกอบด้วยคำถามสำหรับบุคลิกภาพแบบห้วนใจ 8 ข้อ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว 3 ข้อ บุคลิกภาพแบบประนีประนอม 5 ข้อ บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ 6 ข้อ และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก 8 ข้อ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)

5.1 ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

5.2 ขออนุมัติโครงร่างเพื่อดำเนินงานวิจัยจากคณะกรรมการภาควิชาจิตเวชศาสตร์และกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3 ติดต่อผู้พัฒนาเครื่องมือแบบวัด เพื่อขออนุญาตนำมาใช้ในงานวิจัย

5.4 จัดทำแบบฟอร์มเก็บข้อมูลออนไลน์

5.5 กระจายแบบสอบถามทางออนไลน์ ผ่านเพจ Facebook ของหลักสูตร และกลุ่มศิษย์เก่า สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กลุ่มแชทหน่วยงานและสถานศึกษา และช่องทางอื่น ๆ

5.6 ดำเนินงานวิจัยภายใต้การควบคุมและดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาตลอดการวิจัยและเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยจะให้ข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีการ ขั้นตอนการวิจัย ประโยชน์ และผลที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมวิจัยที่สามารถเข้าร่วมการวิจัยโดยผ่านเกณฑ์การคัดเข้าซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมวิจัยได้ตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยอย่างสมัครใจ รวมถึงการให้ความยินยอมเข้าร่วมการศึกษาวิจัย

5.7 ประเมินผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยระบุในฟอร์มถึงเกณฑ์การคัดเข้า จากนั้นเข้าสู่แบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ทักษะคิดต่อการมีบุตร และปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจมีบุตร และ แบบวัดบุคลิกภาพ IPIP-NEO ฉบับภาษาไทย แบบสอบถามทั้งหมดใช้เวลาในการทำประมาณ 15-20 นาที และทำเพียงครั้งเดียว โดยทำแบบออนไลน์ และสามารถติดต่อผู้วิจัยผ่านโปรไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ และโทรศัพท์ที่แสดงในฟอร์ม

5.8 ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลของแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามที่ได้เก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.9 ระยะเวลาทั้งหมดในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ประมาณ 6 เดือนหลังจากผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.10 ข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับโดยผู้วิจัยเป็นผู้ที่เข้าถึงข้อมูลได้เพียงผู้เดียวโดยใช้รหัสเพื่อเข้าถึงข้อมูลที่จะถูกเก็บใน google form/sheet/drive และใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลในการวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ (Data analysis and statistics)

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการทำการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติ บุคลิกภาพ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ Independent t-test และ Chi-square และใช้ Multivariate Analysis เพื่อหาปัจจัยทำนายของการตัดสินใจมีบุตรในกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (N=110)		
Mean = 29.66, S.D. = 4.037		
(Min = 22, Max = 44)		
รายได้ทั้งหมด (บาท/เดือน) (N=110)		
Mean = 38,441.82, S.D. = 32,869.58		
(Min = 10,000, Max = 300,000)		
โสด	88	80.0
พหุ	97	88.2
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	80	72.7

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพงานวิชาชีพด้านต่างๆ (เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักกฎหมาย นักวิทยาศาสตร์ นักบัญชี นักประพันธ์ ฯลฯ)	56	50.9
รายได้ เพียงพอ และเหลือเก็บ	59	53.6
สถานภาพสมรสปีติมารดา : สมรส	71	64.5

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติว่าบุตรเป็นอุปสรรคต่อการทำงานร้อยละ 51.8 ในประเด็นเรื่องการเสียโอกาสในชีวิตจากการมีบุตร พบว่าร้อยละ 51.8 ไม่เห็นด้วย นอกจากนี้ ในเรื่องสภาพสังคมที่เปิดกว้างและเท่าเทียมทางเพศ ร้อยละ 75.5 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ทำให้ตนเองกล้าที่จะแสดงจุดยืนเรื่องความตั้งใจในการมีบุตรมากขึ้น

2. ทัศนคติต่อความสำคัญและคุณค่าของบุตร และความมีอิทธิพลของปัจจัยทางสังคมต่อความต้องการมีบุตร

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลางกับเรื่อง บุตรทำให้ชีวิตครอบครัวมีความสุขสมบูรณ์ ร้อยละ 33.6 สำหรับ หัวข้อ บุตรเป็นผู้สืบสกุลและทรัพย์สิน ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 29.1 ในส่วน บุตรทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น มีกลุ่มที่เห็นด้วยปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 30.9 ต่อมาในเรื่อง บุตรเป็นผู้ที่คอยดูแลพ่อแม่ยามชรา กลุ่มไม่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 33.6 สำหรับปัจจัยที่ว่า บุตรจะช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจให้ครอบครัว ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 52.7 และในเรื่อง บุตรมีคุณค่าทางจิตใจต่อพ่อแม่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 47.3

สำหรับเหตุผลสำคัญที่ทำให้ต้องการมีบุตร ซึ่งทำในผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 49 คนที่ตั้งใจมีบุตรหรือน่าจะมีบุตรนั้น พบว่าเหตุผล เพื่อสืบสกุลและทรัพย์สิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 34.7 ต่อมากับเหตุผลที่ว่า เพื่อให้ชีวิตครอบครัวมีความสุขสมบูรณ์ กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 32.7 สำหรับเหตุผล เพื่อรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว ส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 24.5 ในส่วนของเหตุผลที่ว่า เพื่อจะได้มีผู้ดูแลยามเจ็บป่วยหรือแก่ชรา ผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 42.9 ต่อมาในเหตุผล เพื่อจะได้มีผู้เลี้ยงดูให้การสนับสนุนทางเศรษฐกิจ กลุ่มไม่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 59.2 สำหรับเหตุผล เพื่อเป็นเพื่อน ทำให้ไม่เหงา กลุ่มเห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 32.7 และเหตุผลสุดท้ายอย่าง อยากเลี้ยงดูบุตร ปกป้อง ดูแล ได้แสดงออกถึงความเป็นพ่อแม่ กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดมีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 57.1

สำหรับเหตุผลสำคัญที่ทำให้ไม่ต้องการมีบุตร ซึ่งทำในผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 61 คนที่ตั้งใจไม่มีบุตรหรือน่าจะไม่มีบุตรนั้น พบว่าเหตุผล เป็นภาระต้องทำงานหนักมากขึ้นเพื่อเลี้ยงดูบุตร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 37.7 สำหรับเหตุผลที่ว่า สังคมปัจจุบันมีปัญหาหนัก กลัวบุตรเป็นอันตราย ประพฤติผิด กลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุดมีจำนวนสูงสุด ร้อยละ 45.9 ต่อมากับเหตุผลที่ว่า อยากมีอิสระ ดำรงชีวิตตามที่ต้องการโดยไม่มีห่วง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 49.2 ในส่วนเหตุผล กลัวจะไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 39.3 เห็นด้วยมากที่สุด สำหรับเหตุผลว่า เกรงว่าจะไม่มีความสามารถในการสอนบุตรให้เป็นคนดีได้ กลุ่มที่เห็น

ด้วยปานกลางมีมากที่สุด ร้อยละ 31.1 ในส่วนเหตุผลที่ว่า มีปัญหา/ความกลัว/ความกังวลเกี่ยวกับสุขภาพ กลุ่มที่เห็นด้วยปานกลางมีสัดส่วนสูงสุด และท้ายที่สุดเหตุผลที่ว่าเป็นกลุ่มรักเพศเดียวกันทำให้มีบุตรไม่ได้ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมีมากที่สุด คือ ร้อยละ 65.6

ส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับความมีอิทธิพลของปัจจัยทางสังคมต่อความต้องการมีบุตร ในผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 110 คน พบว่า ปัจจัยบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.6 ระบุว่าบุคคลรอบข้างมีอิทธิพลในระดับปานกลาง ต่อมาปัจจัยสภาพสังคมในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพสังคมมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจ ร้อยละ 37.3 ในประเด็นสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน กลุ่มที่เห็นว่าอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 57.3 และในส่วนสุดท้ายคือ นโยบายหรือสวัสดิการของรัฐที่เกี่ยวกับการมีบุตร กลุ่มที่เห็นว่านโยบายรัฐมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจคิดเป็นร้อยละ 35.5

3. ความซุกของความตั้งใจมีบุตรในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาความซุกของความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แสดงผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความซุกของความตั้งใจมีบุตรในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร

ความตั้งใจมีบุตร	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตั้งใจไม่มีหรือน่าจะไม่มีบุตร (N=61)	61	55.5
ตั้งใจไม่มีบุตรแน่นอน (N=22)	22	20.0
น่าจะไม่มีบุตร (N=39)	39	35.5
กลุ่มตั้งใจมีหรือน่าจะมีบุตร (N=49)	49	44.5
น่าจะไม่มีบุตร (N=23)	23	20.9
ตั้งใจจะมีบุตรแน่นอน (N=26)	26	23.6

4. บุคลิกภาพกับความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร

ในส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ในกรุงเทพมหานครกับความตั้งใจมีบุตรตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แสดงผลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคลิกภาพกับความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ t-test

ปัจจัยบุคลิกภาพ (N=110)	ตั้งใจจะมีบุตร แน่นอน หรือน่าจะ มีบุตร		ตั้งใจจะไม่มีบุตร แน่นอน หรือน่าจะ ไม่มีบุตร		t	p-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
บุคลิกภาพแบบหวุ่นไหว (Neuroticism)	20.5306	5.77026	20.8852	6.50922	0.299	0.766
บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion)	9.5102	2.77731	8.9672	2.70781	-1.033	0.304
บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness)	20.1224	1.97519	19.9344	2.40048	-0.441	0.660
บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience)	18.5102	1.82714	18.5574	1.91071	0.131	0.896
บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness)	30.4694	4.68643	29.1148	4.4725	-1.546	0.125

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความตั้งใจไม่มีบุตร โดยใช้สถิติ t-test พบว่า บุคลิกภาพทั้ง 5 ไม่มีองค์ประกอบใดเลยที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความตั้งใจมีบุตรในกลุ่มผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร

5. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตรที่ผลการทดสอบแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตรในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ในกรุงเทพมหานคร ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ในตารางที่ 4 และ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ Chi-square

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	ตั้งใจจะมีบุตร		ตั้งใจจะไม่มีบุตร		χ^2	p-value
	แน่นอน หรือน่าจะมีบุตร		แน่นอน หรือน่าจะไม่มีบุตร			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ความคิดเห็นว่าการมีบุตรจะทำให้ท่านสูญเสียโอกาสต่างๆในชีวิต (N=110)					8.534	0.003*
ใช่	16	30.20	37	69.80		
ไม่ใช่	33	57.90	24	42.10		

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ t-test

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	ตั้งใจจะมีบุตรแน่นอน หรือน่าจะมีบุตร		ตั้งใจจะไม่มีบุตร แน่นอน หรือน่าจะ ไม่มีบุตร		t	p-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ปัจจัยส่วนบุคคล						
อายุของท่าน	28.47	3.021	30.62	4.495	2.994	0.003**
ทัศนคติต่อความสำคัญและ คุณค่าของบุตร						
บุตรทำให้ชีวิตครอบครัวมีความ สมบูรณ์	3.33	1.197	2.03	1.016	-6.13	<0.001**
บุตรทำให้ความสัมพันธ์ใน ครอบครัวดีขึ้น	3.37	1.131	2.21	1.097	-5.409	<0.001**
บุตรมีคุณค่าทางจิตใจต่อพ่อแม่	4.49	0.681	4.05	0.921	-2.792	0.006**
ทัศนคติความมีอิทธิพลของ ปัจจัยทางสังคมต่อความ ต้องการมีหรือไม่มีบุตร						
บุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจ เช่น ครอบครัว คนรัก เพื่อน หรือญาติ	3.31	1.357	2.31	1.148	-4.163	<0.001**

ตารางที่ 6 แสดงปัจจัยทำนายความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	Adjusted OR	95% CI	p value
ปัจจัยส่วนบุคคล			

อายุของท่าน	0.847	0.737-0.973	0.019
ทัศนคติและอิทธิพล			
บุตรทำให้ชีวิตครอบครัวมีความสุขสมบูรณ์	2.584	1.653-4.040	<.001
บุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจ เช่น ครอบครัว คนรัก เพื่อน หรือญาติ	1.626	1.116-2.370	0.011

เมื่อนำปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจมีบุตรในกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ Logistic Regression Analysis พบว่า เหลือปัจจัยที่สามารถทำนายความตั้งใจมีบุตรในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ทั้งหมด 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยอายุของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเมื่ออายุมากขึ้น ความตั้งใจมีบุตรจะลดลง, ปัจจัยทัศนคติว่า บุตรทำให้ชีวิตครอบครัวมีความสุขสมบูรณ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ และปัจจัยอิทธิพลจากบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว คนรัก เพื่อน หรือญาติ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจมีบุตร

6. ข้อมูลปัจจัยสนับสนุนที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ

พบว่ากลุ่มที่ตั้งใจไม่มีหรืออาจจะไม่มีบุตร ให้ความสำคัญกับปัจจัยกลุ่มที่ 5 ปัจจัยทางสังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง สูงสุด รองลงมาเป็นนโยบายของที่ทำงาน สำหรับกลุ่มที่ตั้งใจมีหรืออาจจะไม่มีบุตร ให้ความสำคัญกับนโยบายที่ทำงานรองลงมาเป็นบริการดูแลเด็ก

อภิปรายผลการวิจัย

ความชุกของความตั้งใจมีบุตร

ความชุกจากงานวิจัยแม้จะมีสัดส่วนของความตั้งใจไม่มีหรืออาจจะไม่มีบุตรอยู่ที่ร้อยละ 55.5 และตั้งใจมีหรืออาจจะมีบุตรร้อยละ 45.5 แม้จะแตกต่างจากผลสำรวจของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หรือนิด้าโพลที่ทำการสำรวจในปี 2566 โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 18-40 ปี กระจายทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ทั่วประเทศ จำนวน 1,310 ราย ที่มีความชุกของความไม่อยากมีลูกและอยากมีลูกอยู่ที่ร้อยละ 44 และ 53.89 ตามลำดับ และผลงานวิจัยในปี 2562 ที่พบว่าความตั้งใจมีบุตรในคู่สมรสที่มาจากทะเบียนสมรสใหม่ที่สำนักงานเขตบางรัก (พิชญะ วัฒนวิฑูร, 2562) จำนวน 380 คน มีความชุกของความตั้งใจมีบุตรหรือยังไม่ตัดสินใจอยู่ที่ ร้อยละ 86.3 ซึ่งอาจแตกต่างจากผลการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากงานวิจัยนี้จำกัดกลุ่มตัวอย่าง เฉพาะผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ตามยังเห็นแนวโน้มของการไม่อยากมีลูกที่เพิ่มขึ้นของคนรุ่นใหม่เมื่อเทียบกับผลการสำรวจดังกล่าวและสอดคล้องกับอัตราการเกิดของประชากรไทยที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ตามรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2565 ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนจบปริญญาตรีในสถาบันการศึกษาของรัฐบาลที่สูงถึงประมาณ 1.6 ล้านบาทต่อคน หรือคิดเป็น 6.3 เท่าของรายได้ต่อหัวต่อปีของประชากร (GDP per capita) ในปี 2565 และจะเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวหากเข้าเรียนใน

สถานศึกษาของเอกชน สอดคล้องกับผลสำรวจของนิด้าโพล ในปี 2566 พบว่าปัจจัยค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูลูก เป็นปัจจัยหลักที่คนพูดถึงเมื่อกล่าวถึงการตัดสินใจมีบุตร

ประเด็นอื่นที่ถูกยกขึ้นมาเสนอคือ สภาพสังคมและ ปัญหาสิ่งแวดล้อม มลพิษทางอากาศ ถูกกล่าวถึง เป็นเหตุผลประกอบการที่จะไม่มีบุตรด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับผลสำรวจที่ พบว่า ความเป็นห่วงการใช้ชีวิตของ ลูกในสภาพสังคมปัจจุบัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยหลายฉบับทั่วโลกที่เริ่มมีกระแสในคนรุ่นใหม่ว่าตัดสินใจ ไม่มีบุตรเนื่องจากความวิตกกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือสภาพแวดล้อมที่แย่ลง (Boluda-Verdú, et al., 2022)

ปัจจัยอื่นที่น่าจะส่งผลต่อความชุกของความตั้งใจไม่มีบุตรที่มากขึ้น อาจเกิดจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ เข้าร่วม และความเฉพาะของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบกับวิธีการเก็บข้อมูลในครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลผ่าน แบบสอบถามออนไลน์อาจเป็นการจำกัดผู้เข้าถึงเป็นผู้ที่มีความรู้และเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลจากข้อมูลของกลุ่ม ตัวอย่างพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในช่วงวัยเจริญพันธุ์มาสู่ระยะแต่ยังเลือกที่จะไม่มีบุตร อาจสะท้อนความรักอิสระ ความมุ่งมั่นต่อการทำงานและเป้าหมายชีวิตของตน อาจเกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาค่อนข้างสูง การประกอบ อาชีพวิชาชีพด้านต่าง ๆ เป็นหลัก และรายได้ที่ค่อนข้างสูง สะท้อนการมีหน้าที่การงานที่ดี อาจเป็นกลุ่มที่มี บทบาทสำคัญในการทำงาน มีต้นทุนที่ต้องนำมาพิจารณาประกอบการมีบุตรมากขึ้น นอกจากนี้ทัศนคติของคน รุ่นใหม่ที่มักให้ความสำคัญต่อการมีบุตรในแง่คุณค่าทางจิตใจเป็นหลักเกิดความกดดันในการต้องเป็นพ่อแม่ที่ดี ซึ่งเมื่อเทียบกับงานวิจัยในอดีตคนยังให้ความสำคัญและมีทัศนคติในแง่ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หลักประกัน ความมั่นคงของชีวิตสมรส และเป็นที่พึ่งพิงยามชรา นอกจากนี้คนรุ่นใหม่เริ่มมีค่านิยมพึ่งพาลูกยามชราลดลงเมื่อ เป็นเช่นนี้ อาจทำให้มีเหตุผลที่ช่วยผลักดันให้อยากมีลูกลดลง อีกประเด็นที่อาจส่งผลต่อความชุกในงานศึกษานี้ คือปัจจุบันลักษณะครอบครัวเริ่มมีการอยู่กันแบบครอบครัวเดี่ยวมากขึ้นกว่าในอดีต ทำให้หากต้องเลี้ยงดูบุตร อาจขาดกำลังสนับสนุนในการช่วยเลี้ยงดูบุตรอย่างพ่อแม่หรือญาติได้

บุคลิกภาพ

ในงานศึกษานี้ไม่พบความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับความตั้งใจมีบุตร แม้จะมีงานวิจัยหลายฉบับทั้งใน ไทยและต่างประเทศจะนำเสนอแนวโน้มว่าบุคลิกภาพอาจมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจมีบุตร

จากงานศึกษาเดิมพบว่า บุคลิกภาพในด้านพฤติกรรม Scale E-Extraversion มีความสัมพันธ์กับความ ตั้งใจไม่มีบุตรอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) มีความตั้งใจไม่มีบุตรสูง กว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extravert) (พิชญา วัฒนวิฑูกร, 2562) หรือจากผลการศึกษาของ ในต่างประเทศพบว่า ผู้หญิงที่มี conscientiousness สูงมีแนวโน้มจะมีบุตรน้อยลงหรือช้าลง ในขณะที่ ผู้หญิงที่มี agreeableness สูงและ openness to experience ต่ำจะมีบุตรมากกว่าโดยเฉลี่ย นอกจากนี้ ผู้ที่มีคะแนน Extraversion สูงมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่การมีบุตรคนแรกเร็วกว่าและมีโอกาสเป็นโสดน้อยกว่า ขณะที่ ผู้ที่มีคะแนน Neuroticism สูงใช้เวลานานในการตัดสินใจมีลูก (Jokela et al., 2011)

ปัจจัยที่อาจส่งผลให้ไม่พบความเกี่ยวข้องของบุคลิกภาพกับความตั้งใจมีบุตร อาจเกิดจากจำนวนตัวอย่าง และความเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร ที่มีการศึกษาและรายได้สูง รวมไปถึงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง ที่อาจไม่ได้กระจายตัวมากนัก หรืออาจเกิดจากการใช้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ทำให้ผลการศึกษามิสอดคล้องกับงานวิจัยเดิมได้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงบริบทของผู้หญิงวัยทำงานในเขตเมือง ซึ่งต้องเผชิญกับแรงกดดันทางเศรษฐกิจ ความไม่มั่นคงในชีวิต และค่านิยมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปัจจัยภายนอกเหล่านี้อาจมีอิทธิพลมากกว่าบุคลิกภาพในการตัดสินใจมีบุตร อีกทั้งบุคลิกภาพเองก็อาจเปลี่ยนแปลงหรือถูกกำหนดโดยประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม จึงเป็นไปได้ว่าปัจจัยภายนอกดังกล่าวมีบทบาทกลบผลของบุคลิกภาพ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตร

1. การมีบุตรจะทำให้สูญเสียโอกาสต่าง ๆ ในชีวิต

ปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ผู้หญิงทำงานพิจารณาเรื่องการมีบุตร คือ ค่าเสียโอกาส (opportunity cost) ของการมีบุตร การมีลูกมักหมายถึงการแบ่งเวลาและทรัพยากรจากหน้าที่การงานหรือเป้าหมายส่วนตัวไปสู่การดูแลบุตร ซึ่งสำหรับผู้หญิงทำงานหลายคนอาจตีความว่าเป็นการสูญเสียโอกาสบางอย่างในชีวิต ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าแนวคิดที่ว่า “การมีบุตรจะทำให้สูญเสียโอกาสต่าง ๆ ในชีวิต” มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผู้ที่ตัดสินใจมีบุตรกับไม่มีบุตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มทั่วไปในสังคมยุคใหม่ที่ผู้หญิงให้คุณค่ากับความก้าวหน้าและความเป็นอิสระของตนเองมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การมีบุตรน้อยลงหรือช้าลงอย่างมีนัยสำคัญ

งานศึกษากลุ่มคนเจนเนอเรชันวายในไทยระบุว่า ผู้หญิงยุคใหม่มองว่าการมีลูกส่งผลกระทบต่อการใช้เวลาเพื่อบรรลุเป้าหมายอื่น ๆ ในชีวิตอย่างชัดเจนมากกว่าผู้ชาย กล่าวคือ ผู้หญิงต้องเสียสละโอกาสส่วนตัวมากกว่าเมื่อมีบุตร ทำให้ความต้องการแต่งงานหรือมีลูกลดลง หากไม่สามารถหาสมดุลที่ดีได้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2559) สอดคล้องกับผลสำรวจจูนีต้าโพลปี 2566 ที่พบว่าคนที่ไม่อยากมีลูกจำนวนมากให้เหตุผลว่า ต้องการใช้ชีวิตอย่างอิสระ ไม่อยากมีภาระผูกพัน และ ให้ความสำคัญกับงานมากกว่าการมีลูก

2. อายุ

จากผลการวิเคราะห์ในงานวิจัยฉบับนี้ พบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญและพบว่า เมื่ออายุมากขึ้น ความตั้งใจในการมีบุตรจะลดลง ซึ่งอาจสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในลำดับความสำคัญของเป้าหมายชีวิต ทศนคติส่วนตัว รวมถึงข้อจำกัดทางชีวภาพและโครงสร้างทางสังคมที่มากับอายุที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผลสำรวจของ นีต้าโพล 2566 พบว่าในกลุ่มที่ยังไม่มีบุตร 759 คน มีมากถึง ร้อยละ 44 ที่ไม่ต้องการมีบุตรเลย แม้ผลดังกล่าวจะไม่ได้แยกตามช่วงอายุโดยตรง แต่สะท้อนถึงแนวโน้มที่ความตั้งใจมีบุตรลดลงในกลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้นถึงกลาง ซึ่งมักอยู่ในช่วงวัยทำงาน

ในด้านชีวภาพภาวะเจริญพันธุ์ของผู้หญิงจะเริ่มลดลงชัดเจนตั้งแต่อายุประมาณ 32 ปี และลดลงอย่างรวดเร็วหลังอายุ 37 ปี (American College of Obstetricians and Gynecologists, 2014) ส่งผลให้การ

ตั้งครรภ์เป็นเรื่องยากขึ้นและมีความเสี่ยงมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อทัศนคติของผู้หญิงที่รู้สึกว่าการมีลูกเป็นเรื่องที่ท้าทายมากขึ้น และอาจตัดสินใจไม่ตั้งใจมีบุตรในที่สุด

สอดคล้องกับงานศึกษาที่พบว่าเมื่ออายุมากขึ้นโดยเฉพาะเมื่ออายุ 35 ปีขึ้นไป การบรรลุเป้าหมายในการมีบุตรหรือความตั้งใจในการมีบุตรจะลดลง โดยผู้หญิงวัย 38–41 ปีที่ตั้งใจจะมีบุตรในระยะ 3–4 ปีถัดไปมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนใจมากที่สุด (Beaujouan É. et al., 2019) กล่าวคือ ความตั้งใจมีบุตรลดลงตามอายุที่มากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานศึกษาที่เผยว่าทุกกลุ่มอายุมีความผันผวนในการตั้งใจจะมีลูก แต่ ทิศทางที่เห็นชัดคือ เมื่ออายุมากขึ้น (Régnier-Loilier & Buber-Ennsner, 2024) คนมักเลื่อนไปจาก “น่าจะจะมี” ไปเป็น “ไม่น่าจะมี” อย่างมีนัยสำคัญ โดยอายุเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำนายการเปลี่ยนแปลงนี้ พบว่าความตั้งใจมีลูกมีแนวโน้มลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่วัยกลางคน จากการศึกษาพบว่าผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 30 กว่าปี อาจยังมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวก ได้บ้าง อย่างไรก็ตาม เมื่อเข้าสู่วัย 40–45 ปี ความเปลี่ยนแปลงมักเกิดขึ้นในทิศทางตรงข้าม

3. ทัศนคติต่อความสำคัญและคุณค่าของบุตร

ปัจจัยที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มที่ตั้งใจหรือไม่น่าจะมีบุตร และกลุ่มที่ตั้งใจไม่มีหรือไม่น่าจะมีบุตรนั้น คือ บุตรทำให้ชีวิตครอบครัวสมบูรณ์ บุตรทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น และ บุตรมีคุณค่าทางจิตใจต่อพ่อแม่ ซึ่งเมื่อทำการวิเคราะห์โดยใช้ Logistic regression analysis พบว่า บุตรทำให้ชีวิตครอบครัวสมบูรณ์ เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายความตั้งใจมีบุตรในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตร จากผลการวิจัย สะท้อนว่าหลายคนยังคงเห็นคุณค่าทางจิตใจและสังคมของการมีลูก ซึ่งเป็นแรงจูงใจเชิงบวกที่ผลักดันให้ตัดสินใจมีบุตร โดยภาพรวมคือมุมมองที่ว่า ลูกคือสิ่งเติมเต็มชีวิตครอบครัวและชีวิตจิตใจของพ่อแม่ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับกรอบทฤษฎีทางประชากรศาสตร์เรื่อง คุณค่าของบุตร (Value of Children) ที่อธิบายว่า พ่อแม่มองลูกเป็นทั้งประโยชน์ และ ต้นทุน ในการดำรงชีวิต ซึ่งประโยชน์หรือคุณค่าที่ได้รับอาจเป็นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และจิตใจ ในอดีตลูกอาจให้คุณค่าทางเศรษฐกิจแก่ครอบครัว แต่เมื่อสังคมพัฒนาแล้ว คุณค่าทางเศรษฐกิจของลูกลดลง เด็กไม่ได้ช่วยทำงานและยังมีค่าใช้จ่ายสูงในการเลี้ยงดู ในขณะที่คุณค่าทางจิตใจและสังคมเด่นชัดขึ้น งานของ Hoffman ได้ระบุคุณค่าทางจิตใจจากการมีลูกไว้หลากหลายด้าน จะเห็นได้ว่าแนวคิด “ลูกช่วยเติมเต็มชีวิต” มีรากฐานในมิติทางจิตใจ-สังคมเหล่านี้

การศึกษานี้พบว่าทัศนคติเชิงบวกต่อการมีบุตร มีแนวโน้มตัดสินใจมีลูกมากกว่า ซึ่งตรงกับงานวิจัยอื่น เช่น งานศึกษาในผู้หญิงที่สมรสในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่พบว่า ทัศนคติเชิงบวกต่อการมีบุตร เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมีลูกอย่างมีนัยสำคัญ (จุฬารรรณ สุขอนันต์ และคณะ, 2563)

อย่างไรก็ตาม ค่านิยมเรื่อง “ชีวิตครอบครัวที่สมบูรณ์ต้องมีลูก” กำลังเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน งานวิจัยกลุ่มคนเจนวายในไทยพบว่า คนเจนวายให้คุณค่ากับความเป็นอิสระและการพึ่งพาตนเองมากขึ้น และไม่คิดว่าการแต่งงานหรือมีลูกคือเป้าหมายสำคัญของชีวิต หากมีลูกจะเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ และ ค่านิยม

การพึ่งพาลูกยามชราเริ่มลดลง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2559) สอดคล้องกับงานศึกษานี้และผลการศึกษาหลายฉบับที่นำเสนอแง่มุมดังกล่าว อย่างงานศึกษาในกลุ่มเจนเอเรชันวาย พบว่ามีทัศนคติต่อบุตรในแง่คุณค่าทางจิตใจมากกว่าการคิดจะให้บุตรช่วยเหลือด้านการเงินหรือเป็นที่พึ่งพายามแก่ชรา (มนสิการ กาญจนะจิตรา และคณะ, 2560)

4. บุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจ เช่น ครอบครัว คนรัก เพื่อน หรือญาติ

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เช่น ครอบครัว คู่รัก เพื่อน หรือญาติ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีนัยสำคัญต่อการเลือกของผู้หญิงทำงานว่าจะมีบุตรหรือไม่ โดยผลการวิจัยนี้ระบุว่าปัจจัยนี้เป็นหนึ่งในตัวทำนายสอดคล้องกับงานศึกษาที่ว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการมีบุตร กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจัยนี้ส่งผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความตั้งใจมีบุตร (อรธิรา เตียะสินธ์, 2567) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยหลายฉบับ อย่างงานศึกษาของ มนสิการ กาญจนะจิตรา และคณะพบว่าคนรอบข้างมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมีบุตร โดยคู่ครองมีผลมากเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นพ่อแม่ และผู้ใหญ่รอบข้างหมายความว่า เสียงสะท้อนและแรงสนับสนุนหรือกดดันจากคนรอบข้างมีผลต่อการตัดสินใจได้ในหลายกรณี

ในเชิงทฤษฎี ปัจจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ของ Ajzen กล่าวคือ ความเชื่อเกี่ยวกับความคาดหวังของคนรอบข้างสำคัญ มีผลต่อเจตนาและพฤติกรรมในบริบทการมีบุตร หากผู้หญิงรับรู้ว่าคุณค่ารอบตัว ค่าหวังหรือสนับสนุนให้มีลูก อาจเพิ่มโอกาสที่จะตัดสินใจมีบุตรมากขึ้น

ในประเทศไทยงานวิจัยกลุ่มคนเจนวายพบว่า อิทธิพลของเพื่อนและญาติสนิทส่งผลต่อทัศนคติในการมีลูกอย่างชัดเจน นอกจากเพื่อนแล้ว สมาชิกครอบครัวก็เข้ามามีบทบาท โดยเฉพาะในสังคมเอเชียรวมถึงไทย บ่อยครั้งคู่สมรสจะได้รับคำถามหรือแรงกดดันทางอารมณ์จากพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ให้มีลูก เมื่อคู่แต่งงานรับรู้ถึงความต้องการนี้ ก็อาจตัดสินใจมีลูกเพื่อให้พ่อแม่พึงพอใจ หรือเพื่อเติมเต็มครอบครัวใหญ่ ในทางกลับกัน หากผู้หญิงทำงานมีความกังวลว่า พ่อแม่ของตนหรือของคู่สมรสไม่พร้อมหรือไม่เข้าใจในการช่วยดูแลลูก อาจชะลอการมีลูกเพราะขาดแรงสนับสนุนจากครอบครัว สอดคล้องกับสภาพจริงในหลายครอบครัวยุคใหม่ที่แยกครอบครัวเดี่ยวออกมาอยู่เอง ทำให้เครือข่ายสนับสนุนการเลี้ยงดู (support system) ลดลง และตัดสินใจมีลูกยากขึ้น สอดคล้องกับการสำรวจใน 14 ประเทศรวมถึงไทย ของ (United Nations Population Fund, 2025) ระบุว่าผู้ที่รักหรือครอบครัวช่วยลดภาระการเลี้ยงดูบุตรว่าไม่ใช่หน้าที่ของคนเป็นแม่แต่เพียงผู้เดียวส่งผลให้อยากมีลูกมากขึ้น

5. ลำดับความสำคัญของปัจจัยสนับสนุน

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากงานศึกษาในครั้งนี้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มที่ ตั้งใจมีหรือน่าจะมิบุตร กับ กลุ่มที่ ตั้งใจไม่มีหรือน่าจะไม่มีบุตร พบว่า มุมมองที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีบุตรนั้นแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยกลุ่มที่ตั้งใจมีหรือน่าจะไม่มีบุตร ให้ความสำคัญสูงสุดกับ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ปัจจัยทางสังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง และให้ความสำคัญกับนโยบายของที่ทำงาน ในทางกลับกัน กลุ่มที่ตั้งใจมีหรือน่าจะมิบุตร ให้ความสำคัญกับ นโยบายที่ทำงาน และ บริการดูแลเด็ก แม้ว่า แรงจูงใจทางการเงิน จะไม่ใช่ปัจจัยหลักที่ ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งยกให้สูงสุด แต่ก็ยังมีเสียงสะท้อนว่าการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการมีบุตร จะช่วยเพิ่มทางเลือกให้กับผู้ที่ประสงค์จะมีลูกในสังคมยุคใหม่ได้มากขึ้น

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลทั้งจากการศึกษาระหว่างประเทศและความคิดเห็นจากประชากรไทยสะท้อนตรงกันว่า นโยบายที่ส่งเสริมการมีบุตรให้ประสบผลสำเร็จ ต้องครอบคลุมทั้งโครงสร้างทางสังคม การทำงาน เศรษฐกิจ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยควรมองในเชิงระบบและความเป็นธรรม มิใช่เพียงการชดเชยรายหัวแบบฉาบฉวย การส่งเสริมการเกิดที่ยั่งยืนจึงไม่ใช่แค่การ “กระตุ้นให้มีลูก” หากแต่คือการสร้างสังคมที่ผู้คน “อยากให้อายุเกิดมาอยู่” ด้วยความมั่นใจ

สรุป

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ตั้งใจไม่มีบุตรหรือน่าจะไม่มีบุตรมีความซุกซนที่สุด ร้อยละ 55.5 บุคลิกภาพทั้ง 5 ด้านไม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจมีบุตรอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม พบว่า อายุ ทัศนคติว่าบุตรทำให้ครอบครัวสมบูรณ์ และอิทธิพลจากบุคคลรอบข้าง มีความเกี่ยวข้องกับความตั้งใจมีบุตรได้อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจมีบุตรกลุ่มที่ตั้งใจจะมีบุตรให้ความสำคัญสูงสุดกับ นโยบายของที่ทำงานและ บริการดูแลเด็ก ขณะที่กลุ่มที่ตั้งใจจะไม่บุตรให้ความสำคัญกับ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความกังวลด้านสิ่งแวดล้อมและ เศรษฐกิจ และนโยบายของที่ทำงาน จากผลการวิจัยสะท้อนแนวโน้มความตั้งใจมีบุตรของผู้หญิงทำงานยุคใหม่ที่ลดลง การวางนโยบายด้านประชากรของรัฐบาลต้องมีแผนสำหรับอัตราการเกิดที่อาจจะมีแนวโน้มต่ำลงอย่างต่อเนื่อง การวางแผนด้านแรงงาน การขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการปรับโครงสร้างรองรับสังคมสูงอายุที่เพิ่มขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามก็เห็นได้ว่าบุตรยังคงมีคุณค่าในเชิงความสมบูรณ์ของครอบครัว และบุคคลสำคัญในชีวิตอย่าง พ่อ แม่ หรือคนรัก ยังคงมีอิทธิพลอยู่แม้ค่านิยมในด้านอื่นจะมีการเปลี่ยนแปลง อาจเป็นปัจจัยที่สามารถนำมาสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการมีบุตรได้ ทั้งนี้ หากรัฐมีการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายที่ทำงานที่ช่วยเหลือพ่อแม่ที่ต้องมีลูกในยุคที่การทำงานและความก้าวหน้าในชีวิตมีความสำคัญอย่างยิ่ง จัดทำบริการดูแลเด็กที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้ หรือมีแรงจูงใจทางการเงิน พร้อมไปกับสร้างความมั่นคงปลอดภัยของสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ นโยบายแบบผสมผสานที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทยอาจช่วยส่งเสริมให้ผู้หญิงทำงานยุคใหม่สนใจจะมีบุตรมากขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาความตั้งใจมีบุตรในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานคร เป็นงานวิจัยที่มีความใหม่ เนื่องจากการศึกษาในกลุ่มเฉพาะและเป็นกลุ่มประชากรที่มีประสิทธิภาพและมีศักยภาพในการมีบุตรและพัฒนาบุคลากรคุณภาพให้กับประเทศได้ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการทำวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1) ศึกษาความชุกของความตั้งใจมีบุตรในกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมมากขึ้น เนื่องจาก เป็นการศึกษาในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรในกรุงเทพมหานครเท่านั้น อีกทั้งใช้วิธีการเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ อาจทำให้กลุ่มที่เข้าร่วมเป็นกลุ่มที่เข้าถึงเทคโนโลยี และมีความรู้ในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ได้ หากขยายผลไปสู่กลุ่มที่ไม่ได้สะดวกเข้าร่วมออนไลน์อาจได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมมากขึ้น

2) การทำการศึกษายกออกไปยังจังหวัดอื่น ๆ หรือกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายและจำนวนมากขึ้น หรือการทำวิจัยเชิงคุณภาพอาจทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนภาพความตั้งใจมีบุตรในผู้หญิงทำงานที่ยังไม่มีบุตรได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จงจิตต์ ฤทธิรงค์. (2568). จำนวนเด็กไทยเกิดต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ สวนทางนโยบายมีลูกเพื่อชาติ. *The Prachakorn*. สืบค้นเมื่อ 10/06/2568 จาก <https://www.theprachakorn.com/newsDetail.php?id=1002>
- จุฬารรรณ สุขอนันต์, โชคชัย หมั่นแสวงทรัพย์, สุธรรม นันทมงคลชัย, ศุภชัย ปิตกุลตั้ง (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมีบุตรของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่สมรส จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสุขศึกษา. ปีที่ 43, ฉบับที่ 2 (ก.ค.- ธ.ค. 2563), 66-77. สืบค้นจาก <https://repository.li.mahidol.ac.th/handle/123456789/72140>
- ฉันทนิช อัครนนท์. (2543). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ทรงพร จันทรพัฒน์, ศิริพร รานา, ศุภลักษณ์ ทองคำ, โรสมายนี อาแว, & เสาวลักษณ์ พรหมอินทร์. (2566). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจมีบุตรในอนาคตของนิสิตเจนเอเรชั่นซี มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดพัทลุง. *วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล*, 39(1), 47–60. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JHR/article/view/276578/187051>
- นิด้าโพล. (2566). ผลสำรวจความคิดเห็นประชาชนเรื่อง “มีลูกกันเถอะน่า”. สืบค้นเมื่อ 10/01/2567 จาก https://nidapoll.nida.ac.th/survey_detail?survey_id=658

- พิชญา วัฒนวิฑูกร. (2562). ความตั้งใจมีบุตร และความเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพและการเผชิญปัญหาในผู้ที่มาจดทะเบียนสมรสใหม่ ณ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนสิการ กาญจนะจิตรา, รินา ต๊ะดี, & กัญญาพัชร สุทธิเกษม. (2560). การตัดสินใจด้านการเจริญพันธุ์ของคนเจนวาย. ใน สุชาดา ทวีสิทธิ์ & กุลภา วจนสาระ (บ.ก.), "ความเป็นธรรม" และ "ความเป็นไท" ด้านเพศและการเจริญพันธุ์: ความท้าทายที่ไม่สิ้นสุด (น. 141–158). นครปฐม: สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วริษา สุระพัฒน์. (2559). การศึกษาทัศนคติต่อการมีบุตรของกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล [สารนิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2551). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เรา รู้เขา)* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: หอมอบบ้าน.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2559). รายงาน: งานวิจัย สกว. ไชยปรียา ทำไมคนเจนวายไม่อยากมีลูก. Knowledge Farm. <https://knowledgefarm.tsri.or.th/gen-y-no-child/>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). คนรุ่นใหม่กับการสร้างประชากรที่มีคุณภาพ. สืบค้นเมื่อ 15/05/2568 https://www.nesdc.go.th/download/Social/Social_Report/2561_article_q3_003.pdf
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2568). สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร (รายเดือน) จำนวนการเกิด [อินเทอร์เน็ต]. สืบค้นเมื่อ 10/06/2568 จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/displayData>
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2568). สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร (รายเดือน) จำนวนการตาย [อินเทอร์เน็ต]. สืบค้นเมื่อ 10/06/2568 จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/displayData>
- อรรีธา เตียทะสินธ์. (2567). การศึกษาความตั้งใจมีบุตรของคนไทยเจนเอเรชั่น Y และ Z ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (สารนิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต). วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล. สืบค้นจาก <https://archive.cm.mahidol.ac.th/bitstream/123456789/5538/1/TP%20BM.017%202567.pdf>
- American College of Obstetricians and Gynecologists. (2014). *Female age-related fertility decline* (Committee Opinion No. 589). <https://www.acog.org/clinical/clinical-guidance/committee-opinion/articles/2014/03/female-age-related-fertility-decline>
- Avison, M., & Furnham, A. (2015). Personality and voluntary childlessness. *Journal of Population Research*, 32, 45–67. <https://doi.org/10.1007/s12546-014-9140-6>
- Beaujouan, É., Reimondos, A., Gray, E., Evans, A., & Sobotka, T. (2019). Declining realisation of reproductive intentions with age. *Human Reproduction*, 34(10), 1906–1914. <https://doi.org/10.1093/humrep/dez150>
- Becker, G. S. (1960). *An economic analysis of fertility*. National Bureau of Economic Research.

- Boluda-Verdú, I., Senent-Valero, M., Casas-Escolano, M., Matijasevich, A., & Pastor-Valero, M. (2022). Fear for the future: Eco-anxiety and health implications, a systematic review. *Journal of Environmental Psychology*, 84, 101904. <https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2022.101904>
- Boydell, V., Mori, R., Shahrook, S., & Gietel-Basten, S. (2023). Low fertility and fertility policies in the Asia-Pacific region. *Global Health & Medicine*, 5(5), 271–277. <https://doi.org/10.35772/ghm.2023.01058>
- Cattell, H. E., & Mead, A. D. (2008). The sixteen personality factor questionnaire (16PF). In G. J. Boyle, G. Matthews, & D. H. Saklofske (Eds.), *The SAGE handbook of personality theory and assessment: Vol. 2. Personality measurement and testing* (pp. 135–178). Sage Publications.
- Costa, P. T., Jr., & McCrae, R. R. (1992). *Revised NEO Personality Inventory and NEO Five-Factor Inventory: Professional Manual*. Psychological Assessment Resources.
- Easterlin, R. A. (1976). The conflict between aspirations and resources. *Population and Development Review*, 2(3/4), 417–425.
- Easterlin, R. A. (1980). *Population and economic change in developing countries*. University of Chicago Press.
- Economist Impact. (2024). *Fertility policy and practice: A toolkit for the Asia-Pacific region*. https://impact.economist.com/perspectives/sites/default/files/ei240_-_apac_fertility_report_v8.pdf
- Eysenck, H. J. (1980). The bio-social model of man and the unification of psychology. *Bulletin of the British Psychological Society*, 33(May), 217.
- Fawcett, J. T. (1988). The value of children and the transition to parenthood. *Marriage & Family Review*, 12(3–4), 11–34.
- Goldberg, L. R. (1999). A broad-bandwidth, public domain, personality inventory measuring the lower-level facets of several five-factor models. In I. Mervielde, I. J. Deary, F. De Fruyt, & F. Ostendorf (Eds.), *Personality Psychology in Europe*, 7, 7–28.
- Götz, F. M., Gvirtz, A., Galinsky, A. D., & Jachimowicz, J. M. (2021). How personality and policy predict pandemic behavior: Understanding sheltering-in-place in 54 countries at the onset of COVID-19. *American Psychologist*, 76(1), 39–49. <https://doi.org/10.1037/amp0000740>
- Hilgard, E. R., & Atkinson, R. C. (1953). *Introduction to psychology*. Harcourt, Brace & World.
- Hoffman, L. W. (1973). The value of children to parents. In *Psychological perspectives on population* (pp. 19–76). Basic Books.
- Johnson, J. A. (2014). Measuring thirty facets of the five factor model with a 120-item public domain inventory: Development of the IPIP-NEO-120. *Journal of Research in Personality*, 51, 78–89. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2014.05.003>
- Jokela, M., Alvergne, A., Pollet, T. V., & Lummaa, V. (2011). Reproductive behavior and personality traits of the Five Factor Model. *European Journal of Personality*, 25(6), 487–500. <https://doi.org/10.1002/per.822>
- Liefbroer, A. C. (2005). The impact of perceived costs and rewards of childbearing on entry into parenthood. *European Journal of Population*, 21(4), 367–391.
- Régnier-Loilier, A., & Buber-Ennsner, I. (2024). Uncertainty and flexibility of fertility intentions in France and Austria: Trends and determinants. *Advances in Life Course Research*, 53, 100609. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2022.100609>

- United Nations. (2007). *Total fertility rate demographics population change* [Internet]. สืบค้นเมื่อ 15/01/2567 จ ๑ ก
https://www.un.org/esa/sustdev/natlinfo/indicators/methodology_sheets/demographics/total_fertility_rate.pdf
- United Nations Population Fund. (2025). *State of world population 2025: The real fertility crisis – The pursuit of reproductive agency in a changing world*.
<https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/swp25-layout-en-v250609-web.pdf>
- World Health Organization. (n.d.). *Indicator Metadata Registry details*.
<https://www.who.int/data/gho/indicator-metadata-registry/imr-details/4988>
- Yarger, J., & Brauner-Otto, S. R. (2024). Women's work characteristics and fertility expectations. *Population Research and Policy Review*, 43(2), Article 26.
<https://doi.org/10.1007/s11113-024-09866-7>
- Yomaboot, P., & Cooper, A. J. (2016). Factor structure and psychometric properties of the International Personality Item Pool-NEO (IPIP-NEO) Thai version. *Journal of Somdet Chaopraya Institute of Psychiatry*, 10(2), 36–49. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/journalsomdetchaopraya/article/view/188516/132175>
- Zhao, J., Qi, W., Cheng, Y., et al. (2024). Influence of perceived stress on fertility intention among women of childbearing age without children: Multiple mediating effect of anxiety, family communication and subjective well-being. *Reproductive Health*, 21, 135.
<https://doi.org/10.1186/s12978-024-01855-5>